

Utkast til Strategisk langtidsplan for HSL-fakultetet 2023–2027

Bakgrunn og fakultetets virksomhet

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL) er faglig bredt sammensatt og er lokalisert i Kirkenes, Alta, Harstad og Tromsø. Fakultetet skal gi utdanninger som er like utviklende og meningsfulle for den enkelte som de er nyttige og nødvendige for arbeids- og samfunnsliv. HSL utdanner kandidater med god evne til å tilpasse seg endringer. Arktis er særlig utsatt for endringer, både klimamessige, demografiske og ressursmessige. Vi ønsker at våre kandidater skal jobbe selvstendig, oppdatere kunnskapen sin jevnlig, være kreative, fleksible og kritiske problemløsere. Igjennom studiene utstyres studentene med et bredt spekter av ferdigheter, og de er trent i varierte arbeidsformer, slik at de kan møte sammensatte og komplekse problemstillinger, stadig nye utfordringer og omstillinger.

HSL må innrette seg mot at studentmassen blir mer sammensatt. I fremtiden vil den typiske studenten ikke nødvendigvis rekrutteres i ung alder kort tid etter videregående. Det blir viktig for HSL å ha utdanningstilbud som passer for alle studentgrupper.

Vårt ansvar for den landsdelen vi er lokalisert i fordrer internasjonale perspektiver, ambisjoner, forpliktelser og samarbeid. Fakultetets fagmiljøer er grunnpilarer i universitetets arktiske profil, og skal samtidig bidra aktivt til debatten om de globale utfordringene. Fakultetets forskningsmiljøer imøtekommer forventninger om tverrfaglige tilnærminger til framtidens utfordringer, slik de er uttrykt i Eallju - Drivkraft i nord.

HSL har gode forutsetninger for og kompetanse til å samarbeide aktivt med andre fakultet for å innfri UiTs ambisjoner. Fakultetet vil ta initiativ til å styrke det samiske perspektivet i utdanning og forskning, samt være en pådriver i forskning på globale utfordringer som samfunnssikkerhet og beredskap, geopolitikk, tillit og fellesskap og migrasjon. Fakultetet skal fortsette sin deltakelse i tverrfakultære satsinger innen alternativ energi, helse og velferd, hav og kyst og sikre at de humanistiske og samfunnsvitenskapelige perspektiver blir ivaretatt og videreutviklet. Gjennom å ta en aktiv rolle vil fakultetet fornye egne fagområder og tilføre kompetanse til UiTs satsingsområder.

Fakultetet vil særlig satse på fagmiljø som er eller kan bli fremst på sine felt nasjonalt og internasjonalt, og samtidig ta ansvaret for kunnskapsutvikling som er relevant for det nordnorske samfunnet og forståelsen av menneskers liv og påvirkning på samfunnsutvikling i nordområdene.

Våre fagområder er grunnleggende for hvordan vi skaper mening i våre individuelle liv og våre samfunn. Humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag gir kunnskap som er viktig i seg selv og som bidrar til kritisk refleksjon over de historiske, kulturelle og samfunnsmessige vilkår vi er formet av og bidrar til å forme. Likestilling mellom kjønnene skal fortsatt være grunnleggende for hele den faglige virksomheten. Dette innebærer blant annet en tydeliggjøring av kjønnsperspektiv i utdanning og forskning.

Fakultetet utdanner de fleste lærerne som begynner i skoleverket i nord. Vi skal utvikle våre lektor- og lærerutdanninger slik at vi ivaretar statusen som nasjonalt ledende innen lærerutdanning og sikrer de best kvalifiserte lærerne til vår landsdel.

Arktis og nordområdene

Ambisjon: UiT skal være internasjonalt ledende på kunnskap og kompetanse om og for Arktis og nordområdene.

For å nå vår ambisjon skal fakultetet:

- Fostre ledende fagmiljøer i front av den internasjonale kunnskapsutviklingen
 - Være en premissleverandør for forskning på Arktis og nordområdene, bl.a. gjennom ARCHUM-satsningen
 - Arbeide for at flere fagmiljøer deltar i internasjonale forskningsprogrammer og tar en lederrolle
 - Støtte forskningsmiljøer i søknadsprosesser og videreutvikle søknader med gode evalueringer
 - Integrere ph.d.-stipendiater i gode fagmiljø
 - Stimulere til økt publisering
- Videreutvikle attraktive utdanningstilbud tilpasset nærings- og samfunnsliv i nord
 - Støtte utviklingsarbeid og prosjekter som styrker utvikling av fleksible utdanningsmodeller
 - Systematisk kompetanseutvikling for å sikre et digitalt kompetanseløft for de vitenskapelig ansatte
 - Skape arenaer for erfaringsdeling i utvikling av fleksible utdanningsmodeller
 - Støtte fagmiljøene med å søke eksterne midler til utvikling av undervisningsprosjekter
 - Synliggjøre UiTs kompetanse for arbeidslivet, blant annet ved å tilpasse utdanningene til behovene i arbeidslivet, og ved å trene studentene i å formidle sin kompetanse til potensielle arbeidsgivere
 - Imøtekomme regionens virksomheters forskningsbehov gjennom å synliggjøre mulighetene for Offentlig-ph.d.- og Næringslivs-ph.d.
 - Bygge og videreutvikle internasjonalt utdanningssamarbeid innen etablerte nettverk som eksempelvis Arctic five og Uarctic
 - Utforske utdanningssamarbeid med andre utdanningsinstitusjoner
- Styrke kompetanse om og for samiske og kvenske forhold
 - Styrke synligheten av fagmiljøenes kompetanse på samiske og kvenske forhold
 - Støtte opp under digitale infrastrukturinitiativer som eksempelvis samisk språkteknologi og samisk leksikografi
 - Sikre utdanningstilbud av særlig betydning for samene som urfolk, herunder utdanninger som styrker samiske språk og kultur
 - Styrke satsingen på samisk i lærerutdanningen
 - Arbeide for en aktiv rekruttering til våre kvenske og samiske studietilbud

- Være en pådriver for samarbeid i Arktis og nordområdene
 - Initiere prosjekter med humanistiske og samfunnsvitenskapelige perspektiver i Arktisforskning
 - Initiere og delta i tverrfaglig og tverrfakultært samarbeid
 - Etablere nye og videreutvikle eksisterende møteplasser og arenaer for samarbeid med samfunns- og næringslivet i vår landsdel
 - Jobbe for bistillinger for ansatte i offentlig sektor etter modell fra næringslivsmentorene

De store samfunnsutfordringene

Ambisjon: UiT skal bidra til nyskapende, demokratiske og bærekraftige løsninger på store samfunnsutfordringer.

For å nå vår ambisjon skal fakultetet:

- Praktisere åpen vitenskap
 - Gi støtte for handtering og spesielt deling av sensitive data
 - Øke kompetansen om åpen vitenskap hos ansatte/fagmiljøer
 - Fremme forskningspraksiser basert på inkludering, involvering og samskapende perspektiver som del av åpen vitenskap-praksiser
- Utvikle kunnskap, metoder og virkemidler for å løse store samfunnsutfordringer
 - Støtte opp om prosjekter med interdisiplinær metodikk
 - Sørge for at hum-sam har en ledende posisjon i tverrfaglige prosjekter
 - Synliggjøre bærekraftsbegrepets relevans for fagområdene ved HSL
 - Utarbeide og satse på tverrfaglige/tverrfakultære piloter
- Fremme tverrfaglighet, samskaping og innovasjon
 - Utvikle og synliggjøre de ulike fagenes kvalitative innovasjonspotensial for samfunn og næringsliv i form av nye begrep, teoretiske perspektiver og metodiske tilnærminger
 - Utnytte styrkene som ligger i mangfoldet blant ansatte og studenter ved UiT, og bli ledende på tverrfaglighet og samskaping
 - Satsing på Citizen Science/folkeforskning
 - Utvikle innovasjonskunnskap som bidrar til likeverd, inkludering, demokrati og deltakelse for alle
 - Jobbe for tjenesteinnovasjon i offentlig sektor
 - Være en foretrukken samarbeidspartner i nord, og kjennetegnes ved åpenhet og ønske om samarbeid.

- Styrke kapasitet og omstillingsevne
 - Bidra til kunnskap om hverandres fagområder
 - Etablere gode løsninger for deling av læringsressurser
 - Etablere infrastruktur for samhandling med arbeidslivet, blant annet for å kartlegge kompetansebehovene i landsdelen
 - Utrede muligheten for samarbeid internt, nasjonalt og internasjonalt om utdanningstilbud

Talentutvikling og mangfold

Ambisjon: UiT skal være et arnested for utvikling av studenter og ansattes kompetanse og talent, med mangfold som drivkraft og ressurs.

For å nå vår ambisjon skal fakultetet:

- Utvikle, tiltrekke og beholde talenter
 - Videreutvikle og styrke vitenskapelig ansattes kompetanseutvikling
 - Sørge for kontinuerlig videreutvikling av pedagogiske ferdigheter, og sikre at vitenskapelig ansatte har en forskningsbasert tilnærming til egen undervisningsaktivitet
 - Gi støtte til utvikling av pedagogisk kompetanse for digitale læringssituasjoner, og opplæringstilbud for læringsstøttende teknologi
 - Utvikle forskningsledere og studieprogramledere med kompetanse og forståelse for egen rolle
- Rekruttere og utruste studenter som lærer hele livet
 - Tilgjengeliggjøre studier for flere, uavhengig av geografi og livsfase
 - Styrke samarbeidet med ulike aktører i regionen om studentrekruttering
 - Utvikle fleksible modeller for å realisere livslang læring i utdanningene
 - Bruke fleksibilitet som virkemiddel for å imøtekomme samfunnets behov
- Prioritere kunnskapsutvikling og innovativ formidling som fremmer mangfold
 - Forbedre flerspråkligheten på UiT sine nettsider
 - Fokuserer på mangfold i rekruttering av studenter og ansatte
 - Støtte opp om allmennrettete og dialogbaserte arenaer for formidling og utveksling av kunnskap
- Videreutvikle UiT sine arbeids- lærings- og studiemiljøer
 - Videreutvikle kollegial samarbeids- og delingskultur
 - Støtte opp møteplasser på tvers av flere campuser
 - Legge til rette for gode studiemiljøer på campusene og studiestedene - også fysisk